

21 sierpnia 2007

Unia wesprze polską energetykę odnawialną

Warto pomyśleć o inwestowaniu w odnawialne źródła energii. W latach 2007 - 2013 firmy i samorządy, które to zrobią, mogą liczyć na dofinansowanie z puli pół miliarda euro w ramach polityki spójności.

Warto pomyśleć o inwestowaniu w odnawialne źródła energii. W latach 2007 - 2013 firmy i samorządy, które to zrobią, mogą liczyć na dofinansowanie z puli pół miliarda euro w ramach polityki spójności.

Głównym źródłem pomocy publicznej na przedsięwzięcia w sektorze energetyki będzie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ), w ramach którego Priorytet X: "Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku" przewiduje nowe, niewystępujące w poprzedniej perspektywie budżetowej (2004 - 2006) możliwości wsparcia dla projektów mających na celu poprawę efektywności wytwarzania i dystrybucji energii, jak również wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w tym biopaliw.

Pomoc ta jest adresowana raczej do większych firm, gdyż na dofinansowanie mogą liczyć projekty o wartości co najmniej 20 mln zł.

Wnioski będą mogły składać przedsiębiorstwa prywatne oraz jednostki samorządu terytorialnego i podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie zawartych z nimi umów oraz te, w których samorząd posiada większość udziałów lub akcji.

Odnawialne źródła energii

Zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym zarówno Polska, jak i inne państwa członkowskie musi osiągnąć określony, minimalny poziom konsumpcji energii ze źródeł odnawialnych. Traktat akcesyjny wymaga, aby do 2010 roku 7,5 proc. energii elektrycznej konsumowanej w Polsce pochodziło ze źródeł odnawialnych (OZE). Z kolei przepisy polskie nakładają znacznie ostrzejsze normy - od roku 2010 co najmniej 10,4 proc. sprzedawanej energii powinno pochodzić z OZE.

Udział biokomponentów w zużyciu paliw w transporcie ma zaś wynosić 5,75 proc.

Dzisiaj udział odnawialnych źródeł w wytwarzanej energii jest znacznie niższy - w 2006 r. osiągnął ok. 3,5 proc. Dlatego też w ramach Priorytetu X PO IŚ przewidziano kompleksowy system stymulacji rozwoju energetyki odnawialnej.

Obejmuje on nie tylko dotacje dla producentów energii z OZE (Działanie 10.4 PO IS) oraz biokomponentów i biopaliw (Działanie 10.5 PO IS). Zakłada też wsparcie dla producentów urządzeń służących do produkcji energii z OZE (Działanie 10.6 PO IS) oraz dotacje na budowę sieci dystrybucyjnych i przesyłowych umożliwiających odbiór energii z OZE (Działanie 10.7 PO IS).

Jakie projekty mogą liczyć na wsparcie

W ramach Działania 10.4 PO IS o dofinansowanie będą mogły się ubiegać projekty polegające na budowie nowych jednostek lub zwiększeniu mocy istniejących jednostek wytwarzania energii cieplnej albo energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

W wypadku produkcji ciepła kwalifikować się będą jedynie projektyoparte na wykorzystaniu energii słonecznej lub geotermalnej, w przypadku produkcji energii elektrycznej zaś - projekty wykorzystujące energię wiatru, energię wody (ale tylko w elektrowniach wodnych o mocy do 10 MW), spalanie biomasy lub spalanie biogazu (z wyłączeniem współspalania biomasy lub biogazu z paliwami kopalnymi).

Projekty zakładające budowę jednostek kogeneracyjnych wytwarzających energię elektryczną i ciepło w oparciu o źródła odnawialne również będą mogły ubiegać się o dofinansowanie, ale w ramach Działania 10.1 PO IS.

O szansach na dofinansowanie zdecydują głównie dwa czynniki:

- stopień przygotowania projektu do realizacji,
- średni roczny koszt wytworzenia jednostki energii.

Jeśli chodzi o wytwarzanie biopaliw ze źródeł odnawialnych (Działanie 10.5 PO IS), na wsparcie mogą liczyć inwestycje polegające na budowie instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw. Nie będą natomiast dofinansowane projekty dotyczące produkcji bioetanolu oraz czystego oleju roślinnego. Wyłączenie to wynika z faktu, iż bioetanol traktowany jest jako produkt rolny. Kwestia ta może budzić pewne wątpliwości, gdyż inwestycje w zakresie wytwarzania bioetanolu uzyskiwały dofinansowanie z funduszy strukturalnych (np. w ramach ostatniej rundy Poddziałania 2.2.1 Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw).

Największe prawdopodobieństwo otrzymania dofinansowania

Szanse będą miały projekty w zaawansowanym stopniu przygotowań do realizacji, charakteryzujące się niskim średniorocznym kosztem wytworzenia biokomponentów (biopaliw) i przyczyniające się w jak największym stopniu do zmniejszenia emisji dwutlenku

węgla. Punktem odniesienia jest emisja CO₂ będąca wynikiem spalania oleju napędowego, przy kalkulacji emisji towarzyszącej spalaniu biopaliw zaś uwzględniana jest również emisja wynikająca z procesu pozyskiwania i produkcji biopaliw.

Także na produkcję urządzeń

Aby ułatwić rozwój energetyki odnawialnej, przewidziano również wsparcie na budowę zakładów produkujących urządzenia służące do wytwarzania paliw i energii z OZE (Działanie 10.6 PO IS). Chodzi o sprzęt do wytwarzania:

- energii elektrycznej z wiatru, wody (w małych elektrowniach wodnych do 10 MW), biogazu i biomasy,
- ciepła przy wykorzystaniu biomasy oraz energii geotermalnej i słonecznej,
- energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu przy wykorzystaniu wyłącznie biomasy lub energii geotermalnej,
- biokomponentów i biopaliw stanowiących samoistne paliwa (z wyłączeniem urządzeń do produkcji bioetanolu i czystego oleju roślinnego).

Szanse na dofinansowanie ww. typów inwestycji zależą od stopnia przygotowania projektu do realizacji oraz liczby miejsc pracy tworzonych w wyniku uruchomienia nowego zakładu.

Na budowę i modernizację sieci

W ramach Działania 10.7 PO IS dotacje mogą być przyznawane na inwestycje infrastrukturalne w zakresie budowy oraz modernizacji sieci umożliwiających przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

O szansach na zdobycie dofinansowania, obok stopnia przygotowania projektu do realizacji, decydować będą przede wszystkim takie czynniki, jak liczba i moc planowanych źródeł wytwarzania energii z OZE, które zostaną przyłączone do sieci w wyniku realizacji projektu.

Pieniądze na dokumentację

Dofinansowanie będzie przysługiwać nie tylko na inwestycje. Można się też starać o wsparcie na samo przygotowanie kompleksowej dokumentacji aplikacyjnej niezbędnej do złożenia wniosku i późniejszej realizacji inwestycji.

Za co będzie zwrot

Pomoc udzielana w ramach Priorytetu X PO IS projektom mającym na celu wzrost wykorzystania energii z OZE będzie miała postać refundacji części kosztów

kwalifikowanych, czyli tych, których poniesienie jest niezbędne do wdrożenia projektu.

W przypadku przedsięwzięć inwestycyjnych będą to przede wszystkim koszty zakupu lub wytworzenia środków trwałych (gruntów, budynków i budowli, maszyn i urządzeń, infrastruktury technicznej) oraz zakupu wartości niematerialnych i prawnych (licencji, patentów lub nieopatentowanego know-how).

Do kosztów kwalifikowanych nie będą się zaliczać:

- ujemne różnice kursowe,
- koszty związane z pozyskaniem finansowania komercyjnego (prowizje i opłaty bankowe, odsetki od zadłużenia),
- VAT (jeśli przedsiębiorcy przysługuje prawo do jego odzyskania).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest wciąż negocjowany z Komisją Europejską, dlatego nie wypracowano jeszcze szeregu rozwiązań dotyczących zasad przyznawania wsparcia w ramach Priorytetu X. Podstawowe kwestie, które muszą zostać rozstrzygnięte, to określenie, czy udzielana pomoc będzie miała formę pomocy regionalnej czy horyzontalnej.

Pomoc regionalna

To pomoc mająca na celu stymulację rozwoju gospodarczego najbiedniejszych obszarów Unii Europejskiej, dlatego też jej wysokość zależy od poziomu rozwoju danego regionu i w przypadku Polski wynosi maksymalnie 30 proc., 40 proc. lub 50 proc. Dodatkowe bonusy przewidziane są dla firm należących do sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP): 10 punktów procentowych dla średniego przedsiębiorstwa oraz 20 punktów procentowych dla małego przedsiębiorstwa. Pomoc horyzontalna Pomoc horyzontalna ma na celu wspomoczenie rozwiązywania problemów występujących w każdym sektorze gospodarki niezależnie od regionu, a jej maksymalna wysokość wynosi 50 proc. (plus bonus dla MŚP).

Określenie rodzaju pomocy jest o tyle istotne, że w przypadku pomocy horyzontalnej dotacja przyznawana jest tylko na dofinansowanie tej części nakładów inwestycyjnych, której poniesienie wiąże się z proekologicznym wymiarem projektu. Oznacza to, że koszty realizacji projektu, które byłyby uznane za koszty kwalifikowane w przypadku pomocy regionalnej, pomniejszane są o koszt inwestycji porównywalnej pod względem technicznym, ale niezapewniającej efektów ekologicznych.

Przykład

W wypadku pomocy horyzontalnej na przedsięwzięcia polegające na budowie instalacji wytwarzających energię elektryczną z OZE koszty kwalifikujące się do wsparcia to koszty

inwestycji pomniejszone o koszty budowy elektrowni konwencjonalnej o takiej samej mocy. Co więcej, od tak obliczonych kosztów należy jeszcze odjąć wszelkie korzyści (np. dochody netto), jakie pojawią się w związku z funkcjonowaniem instalacji w pierwszych pięciu latach.

Tym samym pomoc regionalna stanowi o wiele korzystniejsze źródło dofinansowania realizacji projektu. Z dostępnych dzisiaj informacji wynika, że możliwość udzielania pomocy regionalnej przewidywana jest jedynie dla projektów w zakresie budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw oraz budowy zakładów produkujących urządzenia służące do wytwarzania paliw i energii z OZE.

Wsparcie z innych programów

Wsparcie projektów w zakresie wytwarzania energii z OZE dostępne będzie również w ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO). Ze względu na fakt, iż RPO są zarządzane i implementowane na poziomie województw, zasady ubiegania się o dotacje mogą się różnić między poszczególnymi programami.

Przedsiębiorcy, którzy zamierzają realizować przedsięwzięcia w zakresie szeroko pojętej energetyki odnawialnej, mogą się ubiegać o dofinansowanie także z innych źródeł. Jeśli planowana inwestycja zakłada zastosowanie najnowszych rozwiązań technologicznych, to potencjalnie kwalifikuje się do uzyskania pomocy regionalnej w formie dotacji w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG), a w szczególności w ramach Działania 4.4 PO IG: "Inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym" lub Działania 4.5 PO IG "Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki".

Firmy planujące projekty, których wdrożenie przyczyni się do wzrostu ilości energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych lub do wzrostu ilości produkowanych biopaliw, mogą się ubiegać w NFOŚiGW o pożyczkę preferencyjną, której oprocentowanie wynosi zaledwie 2,375 proc. w skali roku (1,9 proc. dla małych lub średnich przedsiębiorców).

Jak się ubiegać o dotacje

Aby uzyskać dofinansowanie w ramach Priorytetu X PO IŚ, należy przygotować komplet dokumentacji aplikacyjnej obejmujący wniosek o dofinansowanie oraz wymagane załączniki, a następnie złożyć go we właściwej instytucji - najprawdopodobniej w Instytucie Paliw i Energii Odnawialnej.

Wnioski składane będą w odpowiedzi na ogłoszony konkurs. Biorąc pod uwagę stan prac nad dokumentami określającymi zasady udzielania pomocy ze środków Priorytetu X PO IŚ, można się spodziewać, że pierwszy nabór ruszy nie wcześniej niż w ostatnim kwartale tego roku. Tym samym przedsiębiorcy, którzy planują inwestycje związane z produkcją energii ze

źródeł odnawialnych, powinni się wstrzymać z ich realizacją, gdyż do wsparcia kwalifikować się będą tylko przedsięwzięcia nierozpoczęte.

Złożony wniosek poddawany będzie ocenie według kryteriów dostępu, kryteriów merytorycznych oraz kryteriów gotowości do wydania decyzji o udzieleniu dofinansowania. Przewiduje się, iż procedura oceny będzie dwuetapowa, tj. na pierwszym etapie dokonywany będzie wstępny wybór projektów w oparciu o ograniczoną dokumentację, drugi etap zaś skutkować będzie podjęciem ostatecznej decyzji o udzieleniu dofinansowania w oparciu o pełny komplet dokumentów aplikacyjnych.

O szansach na uzyskanie dofinansowania decydują przede wszystkim właściwości projektu oceniane na etapie oceny merytorycznej, jednakże warunkiem zakwalifikowania projektu do tego etapu jest spełnienie wszystkich kryteriów dostępu obejmujących m.in. poprawność formalną przygotowanej dokumentacji oraz prawidłowość identyfikacji wydatków kwalifikowanych.

[Szczegółowe informacje na temat programu](#)

Źródło: www.rzeczpospolita.pl/dodatki/firma; www.mrr.gov.pl